

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año V.

No. 203

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

Cena 10 cent.

Uredništvo in upravnništvo

Calle AÑASCO 2322 — Paternal

Buenos Aires, 22. aprila 1933.

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—

celo leto \$ 5.—, Inozemstvo Dolar 2.—

List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

CORREO
Argentino

FRANQUEO PAGADO

TARIFA REDUCIDA

Concesión 1551

PETER ČEBOKLI:

Zakaj se ne bomo odzvali, ko nas bo ta ali ona domovina klicala pod orožje

PAR BESED TEDNIKU

"JUGOSLAVIJA"

Vsaka beseda našega glasila strašno razburja gospodo tukajšnjega srbijanskega tednika "Jugoslavija", tisto značajno in pošteno gospodo, ki je, kakor čitamo skoro v vsaki številki njihovega lista, vse žrtvovala za "ljubljeno" domovino in ki je s svojim "treznim" in "konstruktivnim" delom — o čemur pa pričajo dejstva — v kratki dobi enega leta "popravila" vse težke pogoje bivših in sedanjih lastnikov SLOVENSKEGA TEDNIKA, in sicer tako mojstersko jih je popravila, da je v naši naselbini zavlada la zadnje čase zmešnjava, ki bi ji ne našli primera, če ne bi bilo na evropskem zemljevidu Beograda.

Nestrpnost in razburljivost modrih urednikov "Jugoslavije" si ne znamo drugače tolmačiti kot tako, da mislimo, da se že oni sami zavedajo, vsaj podzvestno, vseh neuspehov, s katerimi je kronana njihova robota. Da, zavedajo se, ampak vzrokov, ki povzročajo njihove okrogle neuspehe, ne znajo poiskati tam, kjer v resnici so, nego iščejo jih, kakor delajo vsi, ki so v duševni revčiki, tam, kjer jih ni. Samo na ta način si moremo tolmačiti njihove besne napade na naše glasilo in na gotove člane naše naselbine, ki sigurno niso najmanj krivi neuspehov "požrtvovalnih" urednikov "Jugoslavije", iz enostavnega razloga, ker so se že davno povlekli v zasebno življenje.

Danes, kot nikdar poprej, lahko pribijemo dejstvo, da so bivši voditelji našega glasila in naselbine res napravili nekatere pogoje, in ena izmed največjih je bila gotovo ta, da so slepo zaupali in se zanašali na ljudi, ki niso tega zaslužili. O tem govorijo in bodo vedno najbolj prepričevalno govorila dej-

stva slehernemu izseljencu, ki sledi nepristransko vsem žalostnim in veselim dogodkom naše naselbine. Zato smo mnjenja, da bi bilo popolnoma brezpotrebno, brniti sebe, in sedanje ter bivše voditelje našega lista pred neumestnimi osebnimi napadi srbijanskega tednika "Jugoslavija".

S tem zaključujemo za vselej polemiko z našimi nepopoljšljivimi nasprotniki. Zdaj si še temeljito umijemo roke, nakar preidemo na objubljeni članek pod gornjim naslovom.

OPTIMIZEM KAPITALISTIČNEGA TISKA.

Na podlagi vesti, ki prihajajo iz Evrope, izgleda, da se je po sestanku, ki se je bil vršil pred tedni v Rimu med MacDonaldom in Mussolinijem, politično ozračje nemirne Evrope nekoliko zjasnilo. Izgleda, da se bodo morda evropske velesile med seboj pobotale in da bodo skušale mirnim potom rešiti razna pereča mednarodna vprašanja, od kojih rešitve odvisi usoda Evrope in morda celo usoda sodobne civilizacije.

Rekli smo že večkrat, da je pot, ki vodi svet k mirnemu sožitju med narodi, jako strma in da so ovire, s katerimi je to pot razkošno postljal pretirani povojni nacionalizem, tako velike, da se zde skoro nepremostljive. Zato, mislimo, da ne bomo napravili, na žalost, nobene krivice, gospodom, ki imajo, v našo skupno nesrečo, danes v rokah usodo narodov, če si drznemo dvomiti o uspehih njihovih številnih sestankov, ki dajajo toliko zanimivega gradiva kapitalističnemu svetovnemu tisku, trpečemu bednemu ljudstvu vseh narodnosti pa samo prazna upanja a nobenega znaka kakega izboljšanja.

Preveč neuspešnih mednarodnih konferenc in diplomatskih sestankov je bilo v

zadnjih desetih letih, preveč je bilo razočaranj za delavstvo, da bi ga danes mogla navdušiti optimistična proza kapitalističnega tiska, ki vidi večkrat pričetek boljših časov že v sami izvolitvi novega predsednika kake velike države ali pa v prijateljskem pomenku dveh ministrov.

Nevzdržen politični in gospodarski položaj sveta, naraščajoča brezposelnost, revščina, v katero smo bili vrženi zadnja leta vsi, ki se moramo preživljati z lastnim delom, mrzlično oboroževanje držav, napetost in nezaupanje med narodi, gospodarski imperializem, razredni boji i. t. d. so rezultat vseh teh številnih konferenc in sestankov ter najzgovornejši dokaz, da pot, po kateri hočejo današnji voditelji narodov povesti človeštvo iz sedanje krize v blagostanje, ni prava. Če ne bi bilo tako, bi se po desetih letih vendar že moral opaziti vsaj najmanjši znak izboljšanja.

VOJNA NEVARNOST

Vojna danes ne pomeni več samo nevarnost in grožnjo, marveč je že kruto dejstvo. Na Mandžurskem, v Chacu, v pristanišču Leticia že mesece regljajo strojnice, topovi pa bruhajo svoje uničujoče

jeklo. Za koristi mogočnih bankirjev, veletrgovcev ter industrijalcev Severne Amerike in Angleške ter za interese južnoameriških veleposelnikov ugaša dan za dnem na tisoče mladih življenj v strelskih jarkih. Saldo bilance ter par mesecev vojne v Chacu prekaša že 14 tisoč mrtvih samo na paraguayski strani ter nešteto ranjencev in invalidov. V imenu "svetih narodnih pravic", v imenu "narodne časti", "ponosa" in sličnega slepila gonijo kapitalistične države ubogo vedno in nedolžno delavsko maso v mesnico, kjer naj potoki krvi trpinov odločijo, kateri skupini bogatinov bo sta pripadala petrolej in cink neobljudenega a bogatega Chaca.

In med tem ko z nedolžno krvjo kmetov in delavcev poskropljena zemlja v Chacu pokriva vsak dan nove vojne žrtve, ameriški veliki dnevniki polnijo kakor vedno stolpce svojih ogromnih strani s puhlimi frazami o bratstvu in harmoniji, ki je baje vedno vladala med narodi v tem delu sveta...

VOJNE PRIPRAVE V EVROPI

Tista nesrečna konferenca v Ženevi, ki ji pravijo raz-

orožitvena, ni pokazala doslej drugega kot to, da vidi danes že sleherni površen čitatelj dnevnih brzojavnih vesti v vsej goloti žalosten politični in gospodarski položaj Evrope in bližajočo se neizogibno novo svetovno katastrofo. Razorožitvena konferenca je imela doslej, kakor dokazujejo žalostna dejstva, samo ta uspeh, da se je zadnje čase podvojilo mrzlično in blazno mednarodno oboroževanje. Angleška, Severna Amerika, Japonska, Italija, Francija in druge države so do zob oborožene ter oborožujejo tudi ostale manjše države in sosedje. Deficiti letnih proračunov dosegajo v evropskih državah že astronomске številke, industrijska in trgovska podjetja delajo v reducirani meri ali sploh ne obratujejo, milijoni brezposelnih propadajo pozabljeni in zapuščeni, a za kanone se povsod še vedno najdejo sredstva...

Čemu se oborožujejo evropske države, med tem ko se njihovi zastopniki na konferencah prizadevajo za mir? Da bi se božale med sabo oziroma pospešile delo svojih zastopnikov v Ženevi prav gotovo ne! Kanoni, vojne ladje in letala ter ostala morilna sredstva niso za božanje, marveč za uničevanje — za vojno. In dokler bodo države pošiljale na konference svoje zastopnike, doma pa bogatile svoje vojne arsenale z najmodernejšimi morilnimi sredstvi, nam ne sme nihče zameriti, če ne pričakujemo od bližnje bodočnosti nič dobrega; in če že danes resno mislimo na stališče, ki ga bomo zavzeli v slučaju izbruhaja vojne v Evropi.

VZROKI VOJNE

Glavni vzrok vojne nevarnosti je nered in anarhija v propadajočem kapitalističnem sestavu. Razmerje brez najmanjšega ravnovesja med proizvodnjo in kupno silo delavskih mas, ki jih je današnji gospodarski sistem vrgel v prislino brezdelje in revščino, povzroča krizo, ki ji v zgodovini ni primera. In iz te strašne krize kapitalizem ne vidi drugega izhoda, kot sve-

Slovensko Prosvetno Društvo I VABI

na prireditve za tiskovni sklad

Slovenskega Tednika

ki se vrši

v nedeljo dne 23 aprila ob 16 uri

v dvorani XX SETTEMBRE ul. Alsina 2832

Vzpored:

S. Gregorčič: "Na potujoči zemli" (deklamacija)

V. Parma: "Čolničku" (meš. zbor)

A. Sachs: "Vrnitev" (moš. zbor)

N. Grum: "Venček narodnih" (moš. zbor)

N. N. "Vedež" (burka v enem dejanju)

Po končanev vzporedu, srečolov, šaljiva, pošta in ples

Svira Češki orkester

Vstopnina: Za moške in ženske \$ 1; člani \$ 0.50
K obilni vdeležbi vabi

Odbor

točno vojno, v kateri se bo, po njihovih računih, preuredila razdelitev sveta, vojno, v kateri se bodo gospodje kapitalisti otresli "nadležnih" in "nevarnih" brezposelnih ljudi in v kateri se bo prodalo blago, ki leži že leta in leta v skladiščih; mnogo produktov dela se bo v vojni uničilo, da bodo mogli potem zopet zaropotati stroji, da napolnijo izpraznjena skladišča in popravijo vse kar bo vojna vihra uničila in razdejala. Tako računajo kapitalisti!

IMAJO-LI DELAVCI IN KMETJE KAKE KORISTI OD VOJNE?

Vse vojne se napravijo v imenu "svetih narodnih pravic", v imenu "emancipacije", "osvoboditve" in v imenu sličnih fraz, s katerimi razpolagajo novinarji in narodni voditelji, ki so v službi kapitalizma, da prepričajo in navdušijo ljudske množice, brez katerih so strojnice, kanoni in vsa najmodernejša morilna sredstva neškodljiva, brez katerih ni mogoča nobena vojna.

Zdaj pa vprašamo vse one rojake, ki so od leta 1914 do 1918 branili "čast domovine in svojo" na Krasu, v Karpatih, na solunski fronti, v Dobruži in na drugih zgodovinskih moriščih, kakšne koristi ste imeli vi, delavci in kmetje, od nadčloveških žrtev, od vsega tistega nepopisnega trpljenja na fronti?

Nobenih, dragi bratje, prav nobenih! Kvečjemu prestreljena pluća, roko ali nogo, zrahljano zdravlje in za vselej pokvarjeno življenje. In za nameček, kot posledico vojne, imate sedaj vi, vaše žene in otroci še revščino in brezposelnost; vaši bratje in sorodniki v domovini pa morajo poleg tega plačevati tudi visoke davke — od ust si morajo odtrgati, da jih redno in točno plačajo, zakaj drugače zapoje bobem — in plačujejo jih — pomislite, bratje! — zato, da se vaša država oborožuje in da pripravlja novo vojno, novo nesrečo...

Evo jih, koristi, ki jih imajo delavci in kmetje od vsake imperjalistične vojne. To, samo to je resnost, vse ostalo so samo obljube, samo slepila, samo fraze, s katerimi vas varajo vodilni krogi, ki so v službi kapitalizma.

KDO MORE PREPREČITI VOJNO?

Rekli smo, da so kanoni in vsa najmodernejša morilna sredstva brez vojakov, brez vas, delavci in kmetje, popolnoma neškodljiva. Če se delavstvo vseh dežel dobro organizira proti vojni, če se nihče ne bo odzval, ko ga bo domovina klicala pod orožje, je nemogoča vsaka vojna. Ministrom in diplomatom ne ugaaja trdo življenje in trpljenje na fronti; preveč ljubijo oni svoj trebušek, da bi ga izpostavljali kakšni nevarnosti.

Mi smo tisti, ki moramo darovati svoje kosti "domovini na oltar". Toda darujemo jih, če hočemo, saj nam je vendar Stvarnik dal razum in prosto voljo. Treba je samo, da uporabimo svoj razum in svojo voljo tako, kot odgovarja našim skupnim koristim.

Našim skupnim koristim pa bomo ustregli, če se pridružimo gibanju proti vojni, ki se je pojavilo zadnje čase skoro v vseh prosvitljenih državah na svetu, ki se razveseljuje širi povsod in ki predstavlja edino sredstvo, s katerim bi se odpravilo vojno nevarnost in rešilo sodobno generacijo grozeče katastrofe.

MEDNARODNO GIBANJE PROTI IMPERIALISTIČNI VOJNI

Brzjavne agencije, ki so vse v službi kapitalizma, se trudijo brisati sproti vsako sled proti-vojne gibanja. Tako so n. pr. prav malo poročale o proti-vojnem kongresu, ki se je vršil lansko leto v Amsterdamu ter o kongresu istega značaja, ki se je vršil 28. februarja t. l. v Montevideu. Kdor hoče biti poučen o mednarodnem gibanju proti vojni, naj seže po listih in revijah, ki so levičarsko usmerjene in ki ne služijo kapitalizmu. Tam bo z veseljem videl, da proti-vojno gibanje delavskih organiziranih množic raste v razmerju z naraščajočo vojno nevarnostjo. Videl bo, da so na čelu tega plemenitega gibanja osebnosti kot na primer francoski pisatelj Henry Barbusse, ameriški pisatelj Waldo Frank, Maksim Gorki, Romain Rolland, Einstein in dr. Videl bo razveseljivo dejstvo, da se v mednarodnem gibanju proti imperialističnim vojnarnam družijo vsi sloji in stanovi: de-

lavci, kmetje in intelektualci vseh narodnosti; čital bo veselo vest, da so pred kratkim profesorji in visokošolci na Angleškem objavili spomenico, v kateri izjavljajo, da ne pojdejo pod orožje v slučaju izbruha vojne.

**

Zdaj vidite, čitatelji, da nismo povedali pravzaprav nič novega, ko smo v eni zadnjih številčk S. T. objavili svoje stališče v slučaju vojne, svoje miroljubno stališče, ki je tako razburilo vroče butice urednikov "Jugoslavije". Mi smo v dotičnem članku samo izrazili svojo solidarnost s plemenitim mednarodnim gibanjem proti imperialističnim vojnarnam in rekli smo, da bomo napeli vse svoje skromne sile, da se ne bo odzval nobeden pameten slovenski izseljenec, ko ga bo ta ali ona domovina klicala pod orožje. In če to naše stališče "dalekovidni" gospodi "Jugoslavije" ne ugaaja posebno, nam je jako žal, a ne moremo pomagati.

OKNO V SVET

Rusija

Kot smo poročali v zadnji številki našega lista, so ruske oblasti aretirale šest angležev in dvanajst rusov, katerim pa je na podlagi obtožnice odmerila zelo majhno kazen. Od šestih angležev sta sojena samo dva in sicer eden na tri leta drugi na dve leti ječe, eden je oproščen krivde, drugi trije so izgnani iz dežele. Od dvanajstih rusov je oproščen samo eden, vsi drugi so sojeni od enega leta in pol do deset let, med temi je tudi ena ženska. Obtožnica pravi, da so hoteli pokvariti obratovanje centralne elektrarne, ki je največja v Rusiji in sploh na svetu, ter je krona petletnega načrta. Je popolnoma umevno, da skušajo tujezemski magnati podkupiti gotove ljudi, ki bi po njih navodilih in za njihov denar, onemogočili ruski ndustriski pohod, ki kljub svetovni krizi napreduje, četudi z velikimi žrtvami naroda. To je zelo slaba reklama za današnji kapitalistični sistem, kar morebiti bolje razumejo oni, kot mi. — Ravno te dni, ko se je vršila proces, je pretekla tudi trgovinska pogodba med Rusijo in Angleško. Nekateri so

se že veselili, da radi tega incidenta se pogodba ne bo več podpisala, pa so se najbrž uštel, kajti angleški laboristi zahtevajo z vso odločnostjo, da se trgovski odnosi obnovijo, ne glede šestih njih državljanov, ki jih imajo ruske oblasti pravico soditi, ako so zakrivali. Kdor količarkaj pazno zasleduje svetovno politiko, vidi, da imajo kapitalisti gotov načrt, ki ga skušajo ob določenem času prevdarno izvesti, v svoj prid. Naš prostor je zelo omejen, se nemoremo spuščati v vse podrobnosti, vendar za beležimo kar je glavno in sicer, da se angleški delavec ne nusti več potegniti od raznih trebušastih "patriotov", razume, kaj je domovina, in ne čuti prav nobene potrebe, da bi se klal z ruskim narodom, za interese drugih. — Ob obletnici Karla Marxa socialističnega iniciatoria, so se vršile v Moskvi velike proslave.

Kitajska

Kitajska izgublja kos za kosom svoje zemlje, z velikimi žrtvami mrtvih in ranjenih, brez, da govorimo o vedno večjih denarnih življenjskih težavah. Ako se bodo te operacije nadaljevale še nekaj let, bo kitajski narod v celoti tudi fizično propadel, kar je pač tudi v interesu Japonskega imperija. Iz poročil misijonarjev, pa tudi mnogo drugih posnemamo, da ljudstvo na Kitajskem naravnost strada. Kitajska vlada sicer večkrat apelira na društvo narodov, da se ji godi krivica od strani Japonske. Društvo narodov je že parkrat interveniralo v tej sporni zadevi, ter tudi obsodila Japonsko, ta pa se je mirno poživžgala na vse skupaj.

Španija

V Španji so bile te dni velike proslave dvestletnice obstoja republike. Predsednik Alealá Zamora je imel govor na zbrano množico, povdarjal je, kaj vsega je že naredila republikanska vlada za španski narod. Nadalje je zagotavljal da se tudi cerkvi ne godi krivica, da pa je bilo nujno potrebno odstaviti cerkvene oblastnike od javnih državnih mest, ter zapleniti njih imetje, ker veliko cerkveno premoženje ni služilo v narodne svrhe, temveč le za cerkev in njeno propagando. Vlada pa rabi ves kapital, ki je v državi, da izve-

de svoj program. Govoril je še o raznih detaljah, za kar so mu neštete množice burno aplavdirale. Proslave so se vršile tudi po drugih mestih Španije. Komunisti so sicer skušali delati nereda pa so jih državne oblasti takoj zatrle.

Vatikan

V večnem mestu Rimu, so se vršile za velikonočne praznike velike svečanosti. Cerkveni slovesnosti so prisostvovala neštete množice iz celega sveta, največ nemcev, angležev in američanov. Od leta 1870 je papež prvokrat zapel "urbi et orbi".

Italia

Mussolini je ponosen na njegovo politično zvijačo, ki jo je z raznimi grozilnimi pripravami dosegel v zadnjem času, posebno odkar ima tudi v Nemčiji črnega narodnega zastopnika Hitlerja, da je obrnil pozornost celega sveta nase. Angleški ministrski predsednik, je napravil načrt, ter se podal v Rim osebno razpravljati o njem. Za enkrat se je še posrečilo oslepariti svet, da je volk sit in ovca cela, kar se moderno reče, posrečena diplomacija, večje vrednosti pa to najbrže ne bo imelo, kajti Francija, posebno pa mala antanta niso za ta načrt prav nič navdušeni. Kako bo mala antanta zadovoljna s tem načrtom, ker ravno nji naklada neke dolžnosti, ki če ne uboga jo lahko velesile tudi prisilijo k pokorščini, medtem ko velesile niso podvržene nikomur in lahko delajo kar hočejo. Načrt predvideva v glavnem "Jadranski sporazum" med Jugoslavijo in Italijo, Čehoslovaška Jugoslavija in Rumunija naj bi Madžarski odstopile nekaj ozemlja, itd., pravico do oborožitve Nemčije in drugih premaganih držav, to seveda pod diktatom šterih velesil. Vse to je sistematičen pritisk na manjše narode, ki so prešibki, da bi se mogli uspešno braniti, nikakor pa ne, da bi ne pouzročili novo vojno. V tem kaosu največ trpijo slovanske države. Jugoslavija, Čehoslovaška, Bolgarska in Poljska, predvsem ker ne predstavljajo gospodarsko še manj politično zajednico. V Jugoslaviji ima politični in gospodarski upliv Francija, na Bolgarskem Italija, ker pa se povsod križajo interesi Francije in Italije, je logično, da

se tudi Jugoslavije in Bolgarije, na velikansko škodo slednjih. Edino zvezo z Rusijo, bi zapadne slovane privela do moči in upliva, to pa so po današnjem razumevanju, prazne sanje.

Argentina

Kot je razvidno iz tukajšnjih časopisov, se vlada mnogo prizadeva za poživitev trgovine, v ta namen je vlada poslala razne delegacije v London, Pariz, Rim in Washington. Zadnja poročila pravijo, da se lahko pričakuje vgodne rešitve od te strani.

Jan:

Krvava maša

Zagrmle so orglje
v divjih okordih;
iz ogromnih jeklenih pišcal
sta bruhala ogenj in smrt...
Začela se je krvava daritev
za tisočletna izpolnitev
pravične svobode
ubogih in zatiranih. —
Poklekli smo vsi,
žene starčki in otroci;
možje in fantje so se pomikali
bliže in bliže k altarji...
Kri je tekla iz globokih ran
umorjenih teles
pojila "domovine" tla
rdela od nebes!
Kelih do roba napoljen krvi,
solzá in gorja,
smo nagnili
in pili
vsi...
Sledile je še zadnji svinčeni
blagoslov,...
in razvaline, bil je rodni krov.

Čitatelji

Ta številka je zadnja za vse tiste, ki nimate poravnane naročnine. Slovenski tednik nemoremo brezplačno dostavljati nikomur in tudi ako bi mogli, po našem mnenju ni potrebno, list je tako poceni, da, ako ima kdo le malo dobre volje, si ga lahko naroči. Sicer je tistih zelo malo, ki zaostajajo z naročnino, vendar bi želeli, da bi ne bilo nobenega. Ako bi se vsak le nekoliko več pobrigal za svoj list, bi mu lahko prido-

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah.

Atelje

MARKO RADALJ

F. Quiroga 1275,
DOCK SUD

bil vsaj še enega naročnika, kar bi bila vaša korist, ker mi bi list brezdvomno povečali. Pet pesov na leto si lahko vsak odtrga, ki ni popolnoma brez dela. Več dobre volje od vaše strani čitatelji in čitateljice, od naše strani je prav gotovo ne bo manjkalo.

Sporočamo, da naročnine ne hodimo kasirati na dom, vsak sam naj prinese na uredništvo, ali pa naj pošlje po kom, pošlje pa se lahko tudi v zapечатnem pismu. Morate vpoštevati, da Tednik urejuje in upravlja en sam človek, ker je pač treba štediti na vseh koncih in krajih, ako hočemo izdajati list. Vas ni še nikoli skrbelo kako dobiti sredstva za izdajanje lista, kar bi nismo biti, kajti list je danes nas vseh. Vaša dolžnost, naredite, da točno poravnate naročnino in da pridobite novih naročnikov. Na delo torej, boste videli da bomo lahko v kratkem poročali o vspehu.

VAŽNO

Te dni smo odprli račun za SLOVENSKI TEDNIK tudi na Banco Holandés, na kateri vodi Slovenski oddelek že več let, naš rojak Andrej Škrbec. SLOVENSKI TEDNIK lahko plačate pri njem, sploh je cen. rojakom na razpolago za vse informacije, ki se nanašajo na SLOVENSKI TEDNIK.

Rojaki

Poslužujte se samo tistih podjetij, ki oglašujejo v vašem listu s tem ob enem podpirate tudi SLOVENSKI TEDNIK.

Društva v Cordobi in Rosarju

Kaj bi ne mogli dobiti kak oglas tudi tam, recimo pri podjetjih, ki se vam zdi da imajo interes pri Slovencih. Premislite.

ZA TISKOVNI SKLAD

V nedeljo dne 23 aprila ob 4 uri popoldne priredi Slovensko prosvetno društvo veliko prireditev v dvorani XX Settembre ul. Alsina 2832 za tiskovni sklad SLOVENSKEGA TEDNIKA. Kot smo že poročali bo vzpored kratek pa jako zanimiv, naj nihče ne zamudi redke prilike. Splošna vstopnina je za možke in ženske samo 1 peso, tako da je omogočen vstop vsem. Po programu bo lep srečolov

šaljiva pošta itd. Kdor bo hotel se bo lahko tudi na Slovenski tednik naročil, ali poravnal naročnino. Igral bo češki orkester. Rojaki pridite polno številno, zabave bo za vse dovolj, obenem pa boste podprli svoje edino glasilo.

POSILANO

V nedeljo dne 23 aprila ob 2.30 popoldne se bo vršil na Boki protestni shod proti Beograjskemu režimu, ki da je nasproten katoliškim škofom in vernikom v Jugoslaviji. Govorili bodo: Dr. Ivan Angel Martinolich, Oskar Mišeta, Jure Martič, Baldo Brbora, O. Leonardo Ruskovič.

DOPISOVANJE

V. Zabokovec: pl. 30. I. 34. Vaše misli so tudi naše, vendar vedno ne moremo kar tako mimo. Zdravo. Gregorič Andrej: pl. 30. 12. 33. Josip Novak: pl. 30. 2. 33. Stane Rijavec: pl. 30. 5. 33. Lisjak Andrej: pl. 30. 3. 34. Krpan Rafaela: pl. 30. 3. 34. Pdre. Kastelic Josip: pl. 30. 12. 33. Vsem srčna hvala.

Vojska Anton: Glede vaše prošnje za enkrat ni nič ker imajo že zadosti ljudi, bomo gledali, ako bo še kaka priložnost. Pozdrav. Ivanka Štrukelj: Naslov spremenili. Pozdrav. Karlo Počkaj: Naročnina in naslov v redu, bomo poslali. Zdravo. Ženitna ponudba "Rožmarin". Taki oglasi stanejo dva pesa. Zdravo. Maurič Viktor: pl. 30. 2. 34.

Tajništvo SDD Triglav v Rosarju. Omenjena čeka za 10 pesov nismo dobili, pač pa zadnjega za pet. Intervinirajte. Z društvenim pozdravom.

ROJAKOM V ROSARJU

Rojakom v Rosarju sporočamo, da je tajnik Josip Sigulin pooblaščen pobirati naročnino za Slov. Tednik, sploh za vse informacije katere se tičejo lista, se lahko obrnete do njega.

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENES DE BILIK, diplomirana na univerzi v Pragi in v zdravniških vedah v Bs. Airesu. Zdravi vse ženske bolezni. Sprejema tudi noseče v popolno oskrbo na dom.

Ordinira od 9. ure zjutraj, do 20. ure zvečer.

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389 Buenos Aires

EDINA VARNA POT K SREČI je VARČEVANJE

VARČUJTE

SAMO VARČUJTE
IN VEDNO VARČUJTE

PLAČAMO

4 % obresti

za denar vložen pri nas pripišemo obresti vsake tri mesece k kapitalu kateri Vam je vsak trenutek na razpolago.

Banco Holandés

BUENOS AIRES: Bmé. MITRE 234

Podružnica: CORRIENTES 1900

"Slovenski oddelek"

Denarne pošiljke

obavljamo naravnost na dom prejemnika.

Ladijske Prevozne karte

dobite pri nas, po zelo znižanih cenah.

Pišite v Vašem (materinem) jeziku, ali pa nas osebno počastite v našem uradu, kjer smo Vam na razpolago vsak dan od 8½ zjutraj pa do 7 zvečer

OSEBNA VEST

Pred dnevi se je poročil iz domovine, kjer je bil več časa na obisku, arhitekt Viktor Sulčič. Pozdravljamo.

NA ZNANJE

Društvo je že nabavilo radio-vitrola, ter je v zabavo članov narazpolago vsako nedeljo poldne. Ta reč je stala precej denarja, prispevali pa so z večjo svoto le nekateri člani in je še vedno nekaj za izplačati, ki zgleda da čaka zopet le iste. Nevem, kaj bi rekli. Več vzajemnosti članov in članice in to pri vsaki stvari, ako hočemo vresnici kaj pomembnega doseči.

Slovenska velikanč v Buenos Airesu

Seveda ni bila taka, kakor je doma.

Take menda sploh ni nikoder več. Kdor jo pozna in kdor jo je okusil, je ne bo mogel nikoli pozabiti, velike noči v naši domovini.

Tiste zmagoslavne procesije v ranem jutru, z vihrajočimi zastavami in mogočno pesmijo, ki je ne morejo pevci nikoli dovoljkrat ponoviti in ki nam je tem ljubša, čim večkrat jo slišimo: Zveličar

naš je vstal iz groba, vesel prepevaj, o kristjan! Premagana je smrt trohnoba! Vstajenja Tvojega je dan! Od najzgodnejših ur lije iz zvonika preveselo petje zvonov, ki noče ponehati in se opojno meša med zvončkanje ministrantov in pokanje topičev, iz česar vsega pa spet prekipeva: aleluja, aleluja, aleluja, aleluja!

Dostojanstveno se vije procesija po ljubih znanih krajih, ki so ta dan kakor drugi, praznični, vse bolj slovesni, vse bolj ljubi.

Slovesno ponavljajo molitve: ki je od mrtvih vstal, ki je od mrtvih vstal, ki je od mrtvih vstal.

Vse je tukaj zbrano: vsa župnija, vse vasi, vsi stanovi, zastopstva vseh oblasti.

V pobožni velikonočni spovedi oprani svojih grehov v Jagnjetovi krvi, se vsi radujejo z vstalem Zveličarjem. S posebnimi obljubami je bilo treba preprositi, da je kdo ostal za varuha doma.

Vse je oblečeno v najlepše obleke, duhovščina je v najbogatejših ornatih, prijetno je čutiti vonj sveže naškrobljenega perila.

Najodličnejši možje župni-

je nesejo zlato streho — balдахin. Pod njim nese duhovnik Najsvetejše. Vsevprek poklekajo ljudje na oboje kolena in se sklanjajo, koder gre mimo. Veselje kar ne more poleči in ponehati.

O domovina!

Taka seveda ni bila naša velikanoč v tej daljni tuji zemlji.

Imeli smo jo pa vseeno, in lepa je bila in prijetna!

Cerkvica na Avalos, kjer smo letošnjo slovensko velikonoč praznovali, je sicer majhna in skromna, več ko skromna. Bila pa je prepolna naših ljudi. Če smo se še tako stisnili tja gori do altarja in zasedli zadnji kotiček, tudi gori na koru, namenjenem samo pevce, ni nas mogla vseh sprejeti. Lepo število jih je moralo od zunaj, iz ceste poslušati prelepe naše velikonočne pesmi in evangeli, veselo oznanilo, oznanjano v prijetni, ljubi domači besedi. Kdor se je tega slavlja udeležil, je moral biti vesel in ponosen. Domači argentinski gospod župnik ni mogel, da bi se Slovence po maši javno ne zahvalil in jim častital. Celo nekaj slovenskih besed je povedal: Hvala lepa, in: Hvaljen Je-

zus! Kar je razumljivo izzvalo posebno veselost.

Še to pripomnimo, da sta bila že oklicana dva slovenska para: Francka Trost in Franc Mislej ter Marija Trost in Jožef Volk, katerim želimo že v naprej vso srečo!

Iz oznanila pa naj bo sem postavljeno, da bo za naprej na Paternalu v cerkvi na calle Avalos 250 vsako nedeljo točno ob desetih sveta maša za Slovence s slovenskim petjem in slovensko pridigo. Od druge nedelje (30. aprila) dalje pa bodo vsako nedeljo ob 4 h. popoldne tudi slovenske večernice s slovenskim petjem in slovenskim govorom. Tekom meseca maja bodo imele te šmarnice seveda značaj naših priljubljenih šmarnic.

LA MODERNA

Mojim cenjenim odjemalcem sporočam, da bom dal tekem zimske sezone vsem čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA, ki se bodo predstavili z listom, velike popuste. Daroval bom tudi lepo izdelane povečave. Priporočam se cenj. čitateljem SLOVENSKEGA TEDNIKA.

S. Saslavsky

U. T. 45 - 1720

Av. San Martín 1679, Buenos Aires. — Podružnica, ca-

Naši ljudje pred fašistovskim sodiščem

V zadnjem času so pričeli zlasti Vipavei spet pogostoma bežati čez mejo. Sodišče v Ajdovščini ima z njimi mnogo opravka. Novi sodnik, ki je bil lani nameščen na ajdovskem okrajnem sodišču, pa je pričel letos z begunci še bolj strogo posopati, kakor je bila navada doslej. Kazni so se skoraj pri vseh povišale od 2 na 4 in celo 6 mesecev zapora. Pred dnevi se je moralo zaradi bega čez mejo zagovarjati pred sodiščem šest ljudi Julija Bajčeva, 23 letno dekle iz Dupelj Pri Vipavi, ki so jo karabinerji 5 novembra pr. l. presenetili, baš ko je bežala čez mejo je bila obsojena na šest mesecev zapora in 3000 lir denarne kazni, 38-letni Leopold Terčelj z Erzelja je bil vkontumaciji obsojen na 4 mesece zapora in 3000 lir globe, prav tako tudi 28 letni Ladislav Ššabar iz Tolmina, 20 letni Viktor Zgonik iz Rihemberka, 20 letni Albin Bandelj iz Šmarja pri Rihemberku in 20 letni Albin Germek iz Svina pa so bili obsojeni na 3-mesečno ječo in po 2000 lir globe. Zaradi orožja ki ga je baje skrival da svojem domu, pa je bil obsojen 40 letni posestnik Lojze Šorli z Banške planote na 20 dni zapora in 5000 lir globe. Prav tako sta bila zaradi orožja prijavljena sodišču v Gorici 21-letni Maksimilijan Golob iz Šmartna pri Kojškem in 20 letni Mihael Nikolavčič iz Gorice.

V zapor radi žalitve fašista Gorica, marca 1933. Dvajsetletni Smet Stanislav iz Oseka obiskuje predvojaške vaje v Šempasu. Ko se jedne 27. pr. m. vračal domov, je srečal tri sovaščane: Rijavca Stankota, Badaliča Viktorja in Bovecna Edvarda. — Mladenci so se med razgovorom norčevali iz Smeta, češ, da nosi fašistovski fes in znak. Smet je bil užaljen in je potožil kaposkvadri. Zadostovalo je! Sledila je ovadba in aretacija omenjenih treh mladeničev. Še danes so v zaporu toda ne ve se kje in niti kdaj bo ali pa je bila tozadevna razprava.

Nabrežioski Kamenarji in kriški ribiči...

Trst, marca 1933. Veliki nabrežinski kamnolomi, bo-

PRIMORSKE VESTI

gati na krasnem marmorju, počivajo. Nič življenja ni v njih. V vseh kamenolomih, Cave/Romane, Favetti itd. je delo popolnoma ustavljeno. Za božične praznike je vsak izmed zaposlenih delavcev dobil 50 Lir na račun svoje plače, potem pa nič več, kljub temu, da so morali delati še nadaljna dva meseca ker so jim obljubljali plačilo. Delali so in pričakovali plačilo, za svoje delo, toda namesto plačila je prišla odpoved dela. Kam naj se sedaj obrnejo? Morda v bližnji Trst, da se pridružijo ogromni armadi brezposelnih Tržačanov?

Pa kriški ribiči? Ali niso tudi oni gospodarsko uničeni radi davkov na ribolov? Mar si morejo naloviti rib za lastno uporabo za kosilo in večerjo? Ne, naš človek se ne sme poslužiti tega, to spada že v obrt in je treba tudi za to imeti posebno dovoljenje (česar nekdanj ni bilo) ter plačati davek...

Naše ljudi odslavlja

Idrija, marca 1933. Dolgoletnega šolskega slugo v Idriji, Gustla Vadnala so fašisti odslovili. Motivacija ni znana.

SLOVENSKO ALOJZIJEVIŠČE POPOLNOMA POITALJANČENO

Komisar v goriškem Alojzijevišču je začetkom marca nenadoma odpustil iz službe zadnje slovensko osebje, niže služabništvo. Iz zavoda je pregnana vsaka slovenska be-

sesta. Za mero nasilja je značilen sledeči dogodek. Neki oče je prišel v zavod in naznanil komisarju, da vzame dečka iz zavoda, ker so z njih grdo ravnali. Komisar je odgovoril: Saj ravno danes moram iti k prefektu po pravih, mu bom pa še to povedal, da hočete vašega sina iz zavoda. Pod vtisom te grožnje je oče pristal na to, da deček še ostane. Torej prefekt naj bi kaznoval starše, ki ne zaupajo več svojih otrok fašistični vzgoji.

OBESIL SE JE U ZAPORU

Slap pri Idriji. — Preteklega meseca se je obesil v zaporu neki prevzitar iz podbraške fare. Vzrok samomora pravzaprav ni znan, a skoro gotovo prevelika beda, ki ga je dovela do kakega nedovoljenega dejanja.

ŠPANSKA RAZSAJA

Po zadnjih vesteh iz Primorja je razvideti, da je bolezen precej razširjena in se je med našim ljudstvom pojavila zlasti španska. V današnjih slabih časih, ko ni kaj v lonec dejati, še manj pa na razpolago stvari potrebnih za bolnika, ni nič čudnega!

POVIŠANJE OBČINSKIH DAVKOV

Cerkno. — Občina v Cerknem je letos zvišala davke, ki so že itak več kot visoki poleg raznih taks in trošarin. Obč. trošarina na zaklano govedo znaša 73 lir za prašiča pa 40 lir na glavo. Če pomislimo da naš kmet ne dobi za zaklano kravo več kot 500 lir za zaklanega prašiča pa tudi ne preko 200 lir,

Instituto Médico
339 Callao 339
Dr. Renoulin

Bivši zdravnik v bolnišnici Salaverry, V. Sarsfield in v bolnišnici Alvear.
Vodi osebno zdravniški zavod CALLAO. Vsi klijenti se zdravijo od zdravnikov specialistov.

SPOLNE BOLEZNI: Prostatitis, vnetja, kapavica, Analize za ugotovitev ozdravljenja od kapavice.

SIFILIS — Moderno zdravljenje.

KOŽNE: Izpadanje las, lišaji.

ŽIVČNE: Nespanje, omotica, glavobol.

PLJUCNE: Bronhitis, kašelj, naduha, jetika.

REVMATIČNE in OBISTNE: Kila, zbadanje.

ZELODČNE: Bolečine, kislina, razširjenje, rane in povračanje.

OSLABELOST: Uspešno zdravljenje z injekcijami.

ŽENSKKE: Bolestno čiščenje. Jajčnika. Beli tok. čnika. Beli tok.

ZMERNE CENE — ZA SLOVENCE POPUST

GOVORIMO SLOVENSKO

Urniki: od 10. do 12. in od 15. do 21. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12.

Pregled \$ 3.—

339 Callao 339

Veliki zavod 'RAMOS MEJIA'

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914).

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Clearelliju.

ŽIVČNE BOLEZNI: Nevraženja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ZELODEC: upadeli, razširjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USESA: vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

ŽENSKKE BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvirnimi

SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje

zajamčeno. — Plačilni pogoji dobri

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

ni torej nič čudnega, da tako pogosto poje bobenj.

Pa tudi živa živina nima nobene primerne cene celo manj, kot zaklana. Pred kratkim je neki kmet prodal lepega telička za — 25 lir! Mleko se oddaja v mlekarne, ki približno še dobro dela, po 0.43 stotink liter.

Kmet je odvisen le od zemlje. Domačini, ki so pred leti odšli v Ameriko, bi se radi vrnili domov, a nimajo za pot. Včasih so podpirali domače, danes pa se naš kmet ne more zanašati na nikako pomoč sorodnikov, ki so v Ameriki ali v Franciji. Ni čudo, če gledajo vsi s strahom na bodočnost.

POŽAR V IDRJI OB BAČI

V Idriji ob Bači je nastal v hiši 50-letnega kolona Josipa Kovačiča požar. Kakor vse kaže, so se vnele saje v dimniku ter se je potem ogenj razširil na vso hišo, ki jo je uničil do tal. Pogorel je tudi senik, v katerem je imel Kovačič shranjenega precej sena. Rešili so le nekaj hišne opreme in živino. Škoda, ki so jo ovenili znaša okrog 45.000 lir.

Prijateljici sta se pogovarjali o križih in težavah zakonskega življenja.

Pravi prva:

"Ti, ali tvoj mož kdaj govori v spanju?"

"Kaj še," odvrne druga. "Ne govori nikoli, samo smaje se grdoba grda!"

Iz JUGOSLAVIJE

Delavski denar si je pridržal. Pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča je stal 43letni železniški uradnik Hugon V., obtožen, da si je prisvajal manjše vsote, ki jih je odtrgaval delavcem od njihove mezde. Delno je svojo krivdo priznal ter je bil obsojen na šest mesecev strogega zapora, triletno izgubo častnih pravic in na odpust iz državne službe.

Zakonska žaloigra pijanca in delavne žene. Pred malim kazenskim senatom v Mariboru se je zagovarjala 41letna posestnica Antonija Pločeva, ker je lani tako nevarno v prepiru ranila svojega moža, da je štiri dni nato izdihnil. Obtožnica pravi, da je pokojni Ivan Ploč imel na Gačniku malo posestvo, rad pa je pil in pohajkoval, zato se z ženo, ki je bila zelo delavna in skrbna gospodinja, nista razumela. Usodnega dne je prišel Ivan Ploč že opoldne pijan domov. Popoldne je spal v senci, zvečer pa je zopet šel v gostilno. Pozno v mraku se je znova priklatil pijan domov in ko mu je žena, ki se je vrnila trudna z dela, očitala, da je ničvrednej, ga je to tako razkačilo, da je planil nanjo, jo podrl na tla in pričel pretepati. Takrat bi jo bil prav gotovo ubil, da ni posegel vmes sin, ki je preprečil nadaljnji pretep. Zaradi tega pa se je Ivan zelo zameril očetu, ki se ga je hotel dejansko lotiti. Toda sin je zbežal pred njim

okrog hiše. Z druge strani pa je v tistem trenutku prišla žena in ko jo je Ploč zagledal, je planil nanjo. Kaj se je nato prav za prav zgodilo nikdo ne ve. Sin Ivan in mati Antonija pravita: Ko je Ploč ženo ponovno napadal, ga je ta zgrabila in treščila ob tla. Segla je po opeki, ki je ležala tam blizu in vrgla tri kose vanj. Pri tem ni nič gledala, kam je zadela. Opazila pa je da je bil mož, ko je vstal, ves krvav. Po tem dogodku je odšel Ploč v hišo in legel. Prišli so sosedom in umili Ploču rane. Ker mu je postajalo vedno slabše, so ga drugi dan prepeljali v mariborsko bolnišnico, kjer je umrl. Senat je Antonijo Pločevo spoznal za krivo, vendar pa je ravnala v silobranu in je bila obsojena le na 10 mesecev zapora, pa še to pogojno za dobo treh let.

Sinovo smrt je zakrivil. — Pred mariborskim malim senatom se je zagovarjal 59letni preužitkar Jernej Fideršek iz Popovcev, ker je lani 18. novembra povzročil smrt svojega sina Jakoba. Jernej Fideršek in njegova žena Marija sta bila preužitkarja na posestvu svojega sina Jakoba v Popovcih. Sin se je s starši često prepiral zaradi preužitka. Usodnega dne je odšel Jakob Fideršek na tesarско delo, prej pa naročil doma, naj obrežejo korenje. Ko se je zvečer vrnil in opazil, da to delo ni bilo izvršeno, se je začel kregati nad starši in je v jezi s pestmi tolkel

Svojo gostilno priporoča

FRANCE KURINČIČ

CALLE TRELLES 1167 - 69 — Bs. AIRES

(Pol kvadre od ul. Gaona 2400)

PRIPROSTA DOMAČA HRANA. DOBRA VINA IN PIVO. LEPI, ZRAČNI PROSTORI. VRT IN DVORIŠČE, PRIPRAVNA ZA PLES. SNAŽNA PRENOČIŠČA PO 60 cent. HRANA IN STANOVANJE ZA DEKLETA, KI IŠČEJO SLUŽBO. POCENI PENSION. — ZVEZE NA VSE STRANI MESTA.

Ples vsako nedeljo in praznik

po oknu sobe, v kateri so starši stanovali. Med preprirom je obče zlih lonce vode na sina, kar je tega tako razburilo, da je vzel kuhinjski nož in pričel z njim divje suvati skozi odprto okno v sobo. Oče je segel po neki lati in sunil z njo sina z vso močjo v levo oko. Sinek je bil tako močan, da se je lata zari-la sinu v možgane. Dva dni pozneje je zaradi poškodb umrl. Pri razpravi je oče Jernej odkrito priznal čin, izgovarjal pa se je, da ni imel namena ubiti svojega sina in da se je nesreča zgodila po naključju. Sodišče je upoštevalo njegove izpovedi in ga je obsodilo le na dve leti težke ječe in izgubo državljskih pravic za dobo dveh let.

Obisk

Te dni nas je posetl v na-

hovnik župnik Josip Kastešem uredništvu slovenski duhlič, ki je bil pred tukajšnim prihodom v Franciji. Želimo mu mnogo uspehov za pro-speh našega izseljenišva.

**

V tramvaju

V tramvaj stopi mlada žena z deklico. Nasproti sedi gospod, ki bi rad navezal pogovor z ženo. Začne se igrati z deklico in reče: "Kako lepe, debele nožice imaš, deklica."

Deklica: "To še ni nič. Če bi videli, kakšne ima šele moja mamica!"

Razširjajte

SLOVENSKI

TEDNIK

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika, zatecite se na

CLINICA MEDICA
CANGALLO
DR. A. GODEL

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje
BLENORAGIJE — KAPAVCA

AKUTNE, KRONICNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE. ZDRAVLJENJE PO FRANCOSKIH IN NEMSKIH NAČINIH

SIFILIS (606-914) Krvne in Kožne Bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, jetrne, živčne in reumatične bolezni

ZARKI X — DIATERMINA — ANALIZE

Govori se slovensko.

Sprejema se od 9. do 12. in od 15. do 21. — Ob praznikih od 9. do 12. ure.

CALLE CANGALLO 1542

KLINIKA in SANATORJI

Dr. MILOSLAVICH
za Slovence

Zdravljenje po specialistih

Zdravniki: Dr. N. V. Miloslavich, bivši zdravnik bolnišnice Rawson. Dr. N. Vlahovich, službeni hefe bolnišnice Fiorito. Dr. G. J. Manzoni, zdravnik bolnišnice Alvear in Dr. Miloslavich.

NOTRANJE BOLEZNI; krvne, revmatizmos itd.

SPOLNE BOLEZNI — Sifilis — Urine — Triper.

ŽENSKÉ BOLEZNI; kakor tudi otroške; — oddelek zase.

UŠESNE BOLEZNI; nos — grlo — operiramo.

ZOBNA KLINIKA; posebni oddelek — kompletna poprava — delo zlato in kaučug.

SPLOŠNO ZDRAVLJENJE.

Žarki X — Ultravioletni žarki — Diatermia

Cene nizke

Se ordinira od 8 do 10 zjutraj in od 3 do 8 zvečer

Calle CEVALLOS 667

(med Chile in Mejico)

FATMINO PISMO

Orientalaska novela

Hasan Hilmi je bil pisar. Toda ne pisar pri odvetniku, tudi ne na občinski upravi, temveč je bil pisar vsakogar, pisar na cesti. Na nekem vogalu glavnega trga je pod obokom visoke hiše stala njegova nizka mizica, zraven nje sta bili razprostrti dve preprogi; na eni je sam čepel, na drugi so pa čakali preprosti ljudje, ki niso bili več v pisanju in jim je Hasan za nekaj piastrov sestavil pisma.

Hasan Hilmi je bil mlad, in kadar ravno ni imel dela, je gledal za deklicami, ki so hodile mimo. Ena izmed njih mu je bila posebno všeč, zakaj bila je lepa kakor dragulj. Dostikrat jo je videl, kako je šla, oprtana s celo vrsto lončenih vrčev na dolgi palici, čez glavni trg tja kjer so lončarji prodajali svojo robo.

Ko je nekega dne spet prišla mimo, sključena pod težo vrčev, je Hasan stopil k zalemu dekletu in mu brez besede snel tovor.

"Zelo prijazen si, Hasan," se je zasmejala deklica.

"Ali me mar poznaš?" je vprašal mladi mož.

"Seveda te poznam, Hasan Hilmi si, tisti, ki za denar pišeš ljudem pisma."

"Od tebe za tako delo nikoli ne bi zahteval denarja."

"Hvala ti, ker pisanju res nisem večša."

Diplomirana babica ANA CHARPOVA

v Pragi in Buenos Airesu
Ima dolgoletno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Buenos Airesu.

Sprejemajo se penzijonistke, posebno s kampa.
Pomoč pri porodih za \$ 30.—

calle COLOMBRES 178
U. T. 62 Mitre 3755
(1 kvadra od Rivadavia)

ZDROZDRAVNICA

Dra. Dora Samoilović
de Falicov
in Feliks Falicov
Sprejemata od 10. do 12.
in od 15. do 20 ure.
Donato Alvarez 2181
U. T. 59 - 1723
Directorio 1347

"Alah bodi zahvaljen, da se ga nisi naučila."

Kmalu po tem pogovoru je deklica prišla k Hasanu.

"Ali mi hočeš napisati pismo?"

"Komu, lepoteica moja?" je ves vesel vprašal mladi mož.

"Nekomu, ki ga zelo ljubim."

"Kako mu je ime, golobica moja?"

"Ali je potrebno, da ti to povem?" je vprašala deklica in zardela.

Hasan Hilmi je krivo razumel njeno rdečico. Misli je: mene ljubi, samo sram jo je odkrito povedati. Naglas je pa dejal:

"Seveda moram vedeti, zakaj pismo je treba vtekniti v ovitek in nanj napisati, zakaj ga je. Le tako lahko po-

šta pismo odpravi. Nu, zdaj pa povej, kako mu je ime, ki ga ljubiš?"

Deklica je zaprla oči in odgovorila v svoji nepokvarjeni nedolžnosti:

"Ime mu je Jedi Abduraman."

"Torej vojak je," je zamrmral Hasan. "Nu, kaj bi mu pa rada pisala?"

"Piši Jediju Abduramanu, da ga zvesto čakam, zakaj on edini prebiva v mojem srečju; prosim ga, naj me osreči in naj prav kmalu pride domov, kajti oče je privolil, da me vzame za ženo. In Jedi Abduraman naj brž odgovori; njegovo pismo bom pritisnila na čelo in na sree."

Hasan Hilmi se je spomnil besed iz korana: Nepošten človek na pravi iz resnice,

kakor bi trenil, laž. In tedaj je prijel Hasan Hilmi pero v roke in napisal:

"Jedi Abduraman, da veš, nič več te ne čakam, ker ljubim drugega. Ne napravi me nesrečne in se ne vrni, kajti moj oče te ne mara za zeta. In na moje pismo nikar ne odgovarjaj... Fatma."

Ko je bil Hasan s pismom gotov, ga je spravil v ovitek. Napisal je nanj naslov in pismo izročil deklici.

Pismo je šlo svojo pot in čez dva dni in pol so ga v Ankari izročili Jediju Abduramanu, ki je tamkaj služil vojake.

Jedi Abduraman pa ni znal pisati ne brati in se je zato obrnil na svojega rojaka Halila Ibrahima narednika stotnije, in ga vprašal:

"Kdo mi pošilja to pismo? Bodi tako dober in preberi mi ga."

"Fatma ti je pisala," je odgovoril narednik in pismo najprej sam zase prebral.

"Fatma!" je vzkliknil Jedi Abduraman. "Fatma neskončno ljubim, in če mi v tem pismu piše, da me ne mara, potem — pri Allahu se zakolnem — se ustrelim."

Besede svetega korana, ki pravijo: Nepošten človek napravi iz resnice, kakor bi trenil laž, se konča z dostavkom: toda pošten človek napravi iz njegove laži spet resnico.

Narednik Halil Ibrahim o tej resnici ni imel pojma, toda ker je bil poštenjak, je prebral Jedi Abduramanu ramanu ravno nasprotno od tistega, kar je bilo v pismu. Takole je bral na glas:

"Dragi moj Jedi Abduraman, da veš, do konca življenja te bom zvesto čakala, zakaj ti edini prebivaš v mojem srečju. Napravi me srečno, Jedi Abduraman, prosi za štiritedenski dopust in vrni se domov, sprejela te bom z odprtimi rokami. Moj oče je že privolil, da se z menoj poročiš, zato brez odloga odpiši, ali še bolje, pridi osebno k tvoji ljubeči te Fatmi."

Bataljonski poveljnik Bimbaši je dovolil štiritedenski dopust, toda Abduraman ni šel sam domov, tudi njegov rojak, narednik, je šel z njim. Po eni strani, ker si je mi-

Največja želja slehernega izseljenca je, postavitv lastne strehe. Predno se odločite zidati svojo hišo, obrnite se na zidarskega mojstra

S FIRMO

FRANC KLAJNŠEK

Calle Marco Sastre 4351
esq. Sanabria, Villa Devoto,
Buenos Aires. U. T. 50-0277.
Izdeluje načrte in napravi
vam proračun za gradnjo,
brezplačno.

PENSION ZA ŽENSKE

Ženske se sprejmejo na hrano
in stanovanje. Lepe zračne sobe.
Hrana dobra in na izbero. Telefon
in radio na razpolago

M. KOJANEĆ

U. T. 59 Paternal 0467

Calle SAN BLAS 991

ŠIVILJA za navadne obleke in večerne toalete. Izdelava prvovrstna, po najnovejšim rojakinjam Marija Kojanec, večji modi. Priporoča se cenj. ul. San Blas 991. Bs. Aires.

VELIKA KLINIKA SPECIALISTOV

Buenosaireske in pariške univerze

Za dosego popolnega zdravljenja s kolikor mogoče malimi stroški, pregledujemo svoje bolnike z X žarki in jim podarimo zdravila

KAPAVICO

Reakcija Wassermann

Lečenje s pomočjo elektrike, ki skrajša zdravljenje

REVMATIZEM

in komplikacije zdravimo brez bolečin

SYFILIS 606-914

Bolezni členkov, srčne napake, splošna onemoglost, Arteriosklerozis
Povračanje, bolečine, kisline, rane, slaba prebava

ČREVESNE

Krči, zapeka, šibkost

BOLEZNI GRILA, UŠESNE, OČESNE in NOSNE

X ŽARKI - ULTRAVIOLETNI ŽARKI

DIATHERMIA - VISOKA NAPETOST

Pregled SAMO \$ 3.—

1017 SARMIENTO 1017

od 10 do 12 in od 14 do 21 ure

ŽENSKKE BOLEZNI

EDINA KLINIKA ZA ŽENSKKE BOLEZNI

Zdravljenje se vrši po univerzitetnih specialistih iz Buenos Airesa in Pariza
KRVNE BOLEZNI — MATERNICE — JAJČNIKA — NOSEČNOSTI —
BELI TOK — NEREDNO PERILO — NABREKLOST ŽIL

Krvne bolezni in nervoznost se zdravi z električnimi žarki

Za čitatelje SLOV. TEDNIKA pregled brezplačno

Ordinira se od 14—20 ure

Rivadavia 2580, I. nadstr.

Dve kvadri od plaza Once

slil: Če pustim Abduramana Jedijsa samega, bi se utegnulo zgoditi, da bi dal še komu drugemu pismo brati, in potem bi izvedel resnici, po drugi si je pa mislil: Na noben način ne more škodovati, če govorim s Fatmo in z njenim očetom.

Toda do tega ni prišlo, zakaj komaj je stopil z Jedijsom Abduramanom v hišo Fatminih roditeljev, je deklica vsa sijoča že planila svojemu Jedijsu Abduramanu okoli vratu in ga obsula s poljubi.

"Kaj se je neki zgodilo?" se je začudil narednik. "Samo ljubezen in vdanost vidim. Ali so mar zli duhovi pismo obrnili? Toda zlih duhov ni, samo zli ljulje so." In je vprašal Fatmo:

"Kdo ti je napisal pismo za Jedijsa Abduramana?"

"Hasan Hilmi," je odgovorila deklica. "Njegova miza stoji na glavnem trgu, pod obokom one velike hiše."

"Nu, ta bo dobil od mene izdatno zaušnico," si je mislil narednik, in še tisto uro je svoj načrt izvršil. In prijel je Hasanu zaušnico, a tako, da mu je hkratu prilepil lažno pismo na lice.

"Alah ima prav," je zastokal Hasan Hilmi, ko je bil sam in si je drgnil oteklo lice.

"Nepošten človek napravi iz resnice, kakor bi trenil, laž, a pošten človek napravi iz njegove laži spet resnico."

Moderna dekleta

Teta: "Kaj, študirala bi rada, Vera? Rajši se omoži, morda se rajši ženijo z neumnimi dekleti."

Vera: "Zda je več, teta. To je bilo v onih časih, ko si se

UDAV Z JELENJO GLAVO Nenavadno srečanje s kačo v pragozdu

Dunajski potovalec Egon Schott je izdal knjigo, v kateri opisuje neštete doživljanje, ki jih je imel v brazilskem pragozdu. Posebno zanimivo je poglavje, v katerem opisuje brazilske kače in zlasti svoje srečanje z ogromnim udavom.

Nekoč je napravil lovski izlet v družbi nekega polutana. Izbrala sta si v goščavi primeren prostor, da bi ustrelila tapirja (neko vrsto divjega prašiča). Hipoma je Schott opazil, da ga polutan, ki je prežal malo oddaljen od njega, z znamenji zove k sebi. Schott je previdno stopil bližje in je na polutanov poziv obrnil pogled v smer njegove iztegnjene roke. Tam v zmešnjavi vej in lian, se je dogajalo nekaj, česar si raziskovalec splošno ni mogel razlagati. Zagledal je glavo mladega jelena iz vrste beadvov, ki se je z rogovjem proti tlu počasi in čudno nihaje pomikala naprej. Glava je tičala na vratu, ki se je naprenehoma daljšal in mu ni bilo videti konca. Schott je najprvo mislil, da stoji pred kakšno predpotopno živaljo, ki je ni je nihče videl. Opazil je, da mestica njegovo presenečenje sili

v smeh in je začel iskati druge razloge. Vrat je postajal čedalje daljši in vse skupaj je bilo videti naravnost strahotno, kajti beadvova glava, kakor je sedaj spoznal po zaprtih očeh in jeziku, ki je molel iz gobca, sploh ni bila živa. In vendar se je pomikala naprej in se je začela končno plaziti okoli drevesnega debla celo navzgor.

Vrat je meril že kakšna dva metra, telesa pa še ni bilo videti. Schott je že hotel vprašati, kaj je to, ko se mu je hipoma posvetilo: boa constrictor, udav, ogromna kača brazilskih pragozdov, a jelenja glava je bila del njenega plena, ki ji je molel iz gobca! Ostali del so njeni ostri želodčni soki že prebavljali! Glave z rogovjem kača ni mogla požreti in niti ne pregrizniti, zato jo je v svojem gobcu vlačila s seboj in čakala, da zgine in odpade potem sama od sebe... Ta proces traja navzlic želodčnim sokom, ki gnitje silno pospešijo, 10 do 14 dni, a kača, že sama na sebi grozotna, je bila v tem času podobna še bolj grozotni predpotopni zveri. Ta prizor je bil tako ostuden, da je Schott dvignil puško in raztreščil neokretno plazecu se reptilu z enim strelom glavo.

30 m POLJUBA

Neki londonski sodnik je prišel pred kratkim v neprijetno zadrego, ker je moral soditi mlado dvojico, ki jo je bil zasačil stražnik v parku pri poljubljanju. Stražnik bi bil lahko tako diskreten, da bi opustil prijavo, a je hotel iz tega afero napraviti, kar se mu je tudi posrečilo.

Ko sta stopila pred sodnika mlada grešnika, je mož pravice poklical stražnik in ga vprašal: "Kako dolgo pa je trajal poljub? Ali ste gledali na uro?" Stražnik seveda ni mogel odgovoriti pritrdilno, kajti na uro ni gledal, ko je opazoval mladega moškega in žensko med poljubljanjem. Izjavil pa je, da je poljubovanje preseglo običajno mero tega početja pri zemljanih.

Po tem pojasnilu je legla težka skrb na sodnikovo glavo. Kako dognati, kako dolgo traja normalen poljub? Treba je bilo preskrbeti najprej dokumente o tem. Prišlo mu je na um, da ima neko merilo za poljube v filmu! Bravo! Šel je v filmsko centralo in tam so mu izjavili, da traja poljub pri mladih zakoncih 20 m. Zaročenecem je dovoljeno 15 m poljuba, starejšim zakoncem samo 10 m. Če pa se poljubita tašča in zet, zadostuje samo 2 m filmskega traka. Inkriminirani poljub v parku pa je bil takšen, da ga niso mogli uvrstiti v nobeno izmed teh kategorij. Zato se je sodnik opogumil in določil na lastno nevarnost, da sme trajati poljub 30 m. Potem je razglasil oprostilno razsodbo in priporočil mladečema, naj nikoli ne odtrgati ust drug od drugega, dokler ni dosežena ta uradna dolžina.

TESTAMENT ČUDAŠKEGA SAMCA

V Castagnelju (Italija) je umrl neki starikavi samec, ki je zapustil svojo hišo in vse svoje imetje starim devicam.

Te imajo dostop v hišo in druge objekte, dokler same želijo in z nimi ravnaajo ves čas bivanja kakor s povabljenimi gosti.

OPOROKA Z ENO BESEDO

Bogat belgijski trgovec je bil vse življenje čudak. Ljudem ni zaupal, zato pa ni hotel napisati oporoke, da bi je po njegovi smrti morda ne razlagali drugače, kar se kaj rado pripeti. Ko je pa zbolel, je le poklical k sebi več notarjev in drugih pravnikov, da bi mu svetovali, kaj početi s premoženjem. Zapustiti je hotel vse svojemu edinemu nečaku, ki ga je imel rad, kolikor je bilo pri njem o ljubezni sploh mogoče govoriti. Pravnikom je pojasnil svoje želje, obenem jih je pa opozoril, da želi zapustiti oporoko, ki bi obsegala samo eno besedo. Vprašal jih je, če je to sploh mogoče. Pravniki so strnili glave in po kratkem posvetovanju odgovorili, da to ne gre, kajti tako kratka in suhoparna oporoka bi ne bila dopustna. Pa je dejal čudak, da jim hoče dokazati, da tudi to gre. Poklical je svojega nečaka in mu naročil, naj mu prinese kovčeg, kamor je spravil vse vrednostne papirje in vse listine, nanašajoče se na njegovo premoženje. Kovčeg je zaklenil in ga izročil nečaku, rekoč: "Tvoje". Potem se je zmagoslavno ozrl na pravnike in jih vprašal, ali ta oporoka po zakonu drži. Pravniki so mu morali pritrditi, ker je bilo navzočih toliko prič, kolikor jih zakon zahteva. Potem se je trgovec nasmešnil, da je dokazal svojo čudaško trditev, in napravil je oporoko v eni besedi. Legel je na posteljo in kmalu izdihnil.

Samo \$ 5

stane odslej za celo leto

Slovenski tednik
POSAMEZNA ŠTEVILKA

10 centavosov

Dr. J. HAHN

ŽENSKKE BOLEZNI — BELI TOK — NEREDNO PERILO, BOLEZNI MATERNICE, JAJČNIKA, NOTRANJE BOLEZNI: ŽELODČNE IN MOŠKE BOLEZNI: GONOREJA.

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601

Sprejema od 3 do 8 zvečer.

NIZKE CENE

DOCK SUD

(Prov. Buenos Aires)
calle Facundo Quiroga
1441

nasproti komisarije
EDINA
NAŠA SLOVANSKA
LEKARNA

Pojasnilo o vašem
zdravju lahko dobite
osebno ali pismeno v
moji lekarni.

Franjo Huspan

Sede: Añasco 2322 Bs. Aires. y Colonia 104, Bs. Aires. Humberto I° 40, Cordoba. Balcarce 381, Rosario. Malaqueña FCCA.

SMRT NA ELEKTRIČNEM STOLU

Italijana Zangaro, ki je izvršil atentat na ameriškega predsednika Roosevelta in chicškega župana Čermaka, so usmrtili na električnem stolu. V nasprotju z drugimi deželami, kjer se usmrtnice vršijo v jutranjih urah, ob prvih žarkih sonca, umirajo ameriški zločinci sredi noči. Le v tem času, ko drugi stroji stoje, deluje ameriški morilni električni stroj zanesljivo.

Ralph Stulger, newyorški reporter, opisuje usmrtnice morilca Francisca Crowlega na električnem stolu, ki je tipične za vse takšne usmrtnice.

Ravnatelj Sing-Singa, zloglasne newyorške jetnišnice, Lawis Lewis ga je sprejel v svojem uradu, kjer je bilo že tucat drugih ljudi, ki so kadili in kramljali. Nekaj trjege in nedoločnega je bilo v tej sobi, pogovor je bil morda glasnejši nego običajno, preskakoval je brez zveze s predmeta na predmet, nihče ni cigarete do konca pokadil, ko je že prižigal drugo cigareto.

Čez nekaj časa so se odprla stranska vrata in neki glas je velel: "Vstopite posamič!" Drug za drugim so vstopali navzoči v stranski prostor ob vratih so morali dvigniti roke kvišku dva uradnika sta jim preiskala zepe, tajnik jetnišnice je prebra, njih imena, nakar so sedli v polkrogu okoli električnega stola, ki se je dvigal mrko in preteče sredi prežarko razsvetljene sobe. Neka vrata so se neslišno odprla čez prag je stopil obsojenec, prost, brez verig. Stopal je proti usodnemu stolu z nepremičnim obrazom, ne da bi dvignil oči, ne da bi za trenutek ustavil korak. Sledil mu je duhovnik, za njim je šel mož v belem plašču — krvnik.

Obsojenec je sedel s strahotnim mirom na stol in že so mu oklenili roke in noge jekleni okovi; do rame gola desna roka je ležala pritisnjena na naslon iz bele ko-

Bratje in sestre! Vaša dolžnost je, da podpirate edini list slovenskih emigrantov v Južni Ameriki. Vsak zaveđen Slovenec ali Slovenka, ki ni brez dela, bi moral biti naročen na „SLOVENSKI TEDNIK“.

vine. Mož v belem plašču je izginil. Neki glas je vprašal: "Pripravljeno?" Iz drugega prostora je odgovoril drug glas: "Da, pripravljeno!"

V tem trenutku je padla nekakšna kapa na obsojenčovo glavo, slišati je bilo suh prasket žarnice so zadrhte, električni tok je šel obsojen-

cu skozi telo. Njegove prsi so se dvignile, mišice na vratu in rokah so se napele, za trenutek se je zdelo, da se hoče Francis Crowley dvigniti kakor kolo in se upreti človeški justici. Globoka tišina je sledila temu strašnem boju. Nov sunek toka mu je šel skozi telo, nato še tre-

tji — smrt. Nekoliko sekund pozneje je stopil iz sosedne sobe mož v belem plašču in ljudje so se sunkoma dvignili.

"SVETILNIK SVETA"

V Parizu nameravajo povodom nove svetovne razstave l. 1937 zgraditi stolp, ki bo daleko presegal sedanjo

Eifflovo zgradbo. Eifflova konstrukcija je visoka 300 m, novi stolp pa bo več nego enkrat višji, namreč 700 m. Stroški za gradbena dela so preračunani na 40 do 50 milijonov frankov.

Stolp se ne bo imenoval po svojem graditelju, ampak mu bodo dali ime "Svetilnik sveta". Zaradi zaščite proti vetru bo imel poligonalno obliko. Do višine 500 m se bo mogoče peljati z avtomobilom. Izračunali so namreč, da bi bila cesta na svetilnik, ki bi se dvigala za 8 odst. v višino, mnogo bolj ekonomska kakor dvigalo. V višini 600 m bodo zgradili restavracijo za 2000 oseb. Pri povratku s stolpa bodo privzeli avtomobile za brezkončno verigo, ki bo avtomatično zavirala kolesa.

FILMSKI ZVEZDNIKI ZAPUŠČAJO HOLLYWOOD

Iz Amerike poročajo, da bodo v kratkem zapustili Hollywood filmski zvezdniki Ramon Novarro, Ronald Colman, Clive Brooke, Rut Chatterton in Konstanca Benett. Novarro pojde v Evropo in bo nastopal v koncertni dvorani in gledališču. Rut Chatterton in njen mož George Brent se bosta vrnila na order. Konstanca Bennettova pojde s svojim možem, markijem De Falaiseom, v južno Francijo in ne bo več nastopala. Clive Brooke pravi, da so mu bile v Hollywoodu vseč visoke gaže, zdaj pa si je toliko prihranil, da lahko prekriža roke in uživa življenje kakor ga je Bog dal.

Tiskovni sklad

Od prej \$10.—
N. N. 5.—

Skupaj \$15.—

GIBANJE POTNIŠKIH PARNIKOV

Iz Evrope pridejo:

27 — Belvedere
28 — Duilio
3 — Ppssa. Giovanna
9 — Florida

V Evropo odpotujejo:

25 — Cap Arcona
2 — Duilio
6 — Belvedere

Urejuje: Jan Kacin

BANKA PRIJATELJ

VLOŽITE TU v

Banki Prijatelj

Vi morate vedeti — kot vedo mnogi Vaši prijatelji — s kakšnim pravom se nazivamo "banka prijatelj". 149 let stopnjajočega napredka in vsi naši kapitali jamčijo za Vaše vloge. — Sprejeti boste po uradnikih Vaše narodnosti.

NAŠ JUGOSLOVENSKI ODDELEK

je odprt od 9 do 18 ure (šeste popoldne) ter ob sobotah od 8.30 do 11 ure. Vaš vložni račun lahko pričnete s 5 pesi.

The FIRST NATIONAL
BANK of BOSTON

FLORIDA 99 — Buenos Aires

PUEYREDON 175

Av. GRAL. MITRE 301 (Avellaneda) CORDOBA 1223 (Rosario)

ZAUPANJE

VLJUDNOST

HITROST

SIGURNOST

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Odbor SPD I.